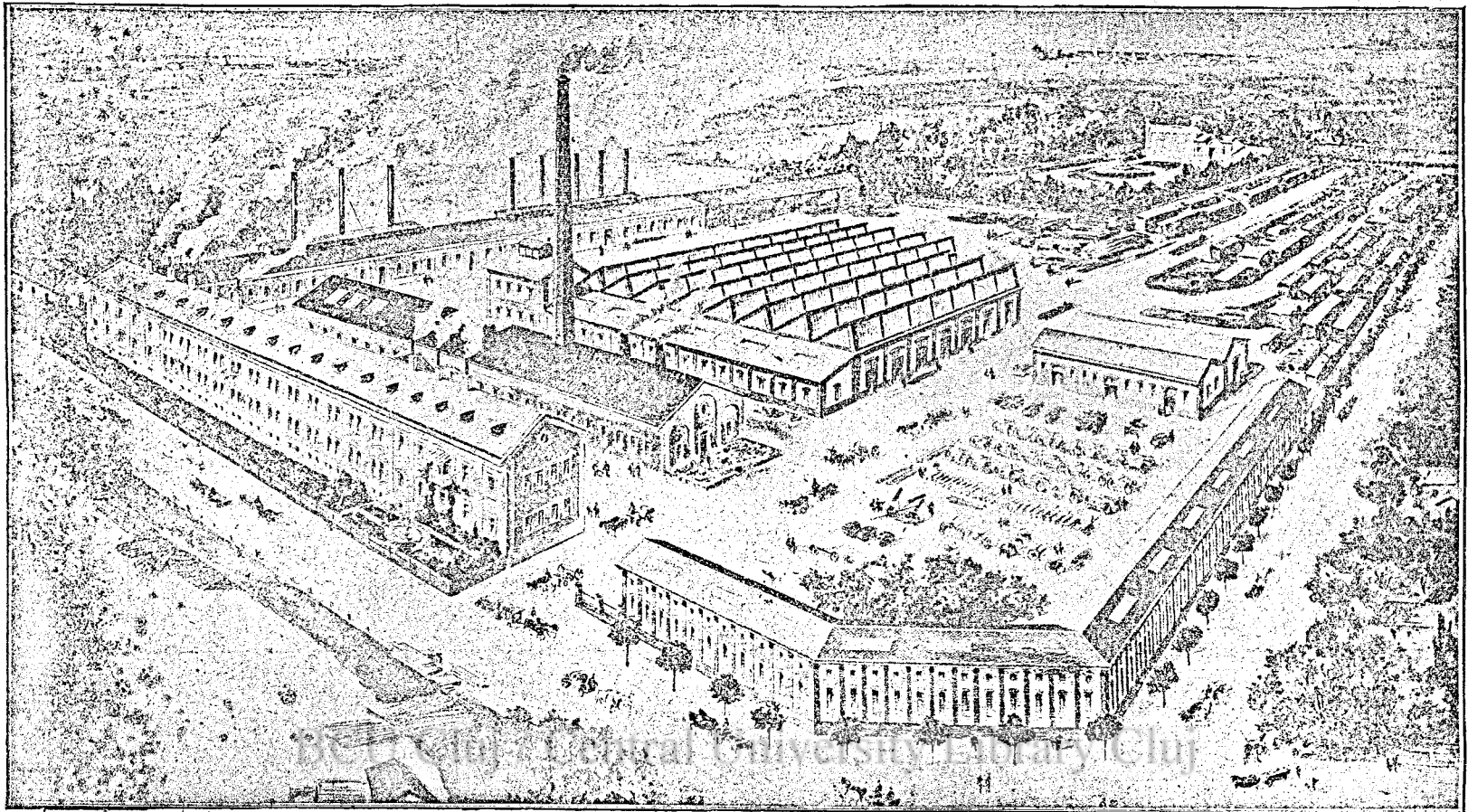

ERDÉLYI GAZDA

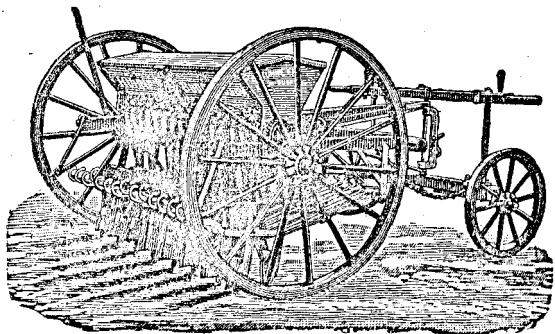

KÜHNE E. hazánk legrégebbi gazdasági gépgyára **MOSONBAN.** Alakult 1856.

772

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a.

Legjobb anyagból s elismert gondos kivitelben szállit:

különbéle szerkezetű, egy-, két- és többvasu

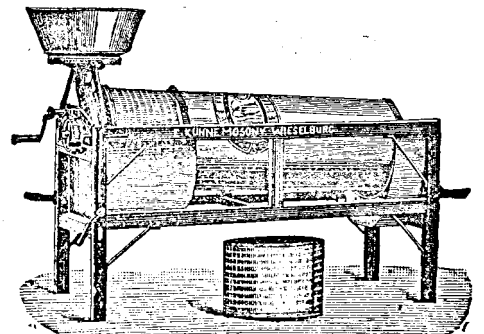
ekéket

és ezekhez szükséges pótrészeket.

Szántóföld- és rét-boronákat,

hengereket

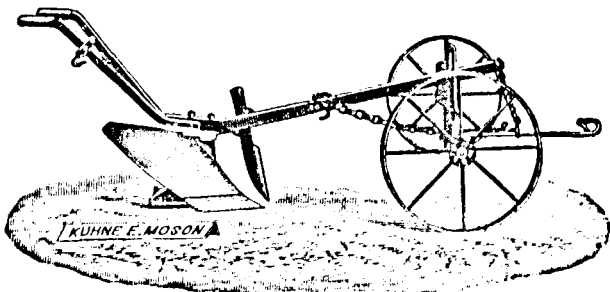
és egyéb talajművelő eszközöket többféle szerkezetben.

„Mosoni Drill“ tolókerekes és „Hungaria Drill“ meritőkorongos, bevált sorvetőgépeket, szóróvető- és műtrágyaszóró-gépeket, járgányokat, cséplőgépeket járgány- és kézi-hajtásra, gabonatisztító- és szelelőrostákat, Pernollet- és Mayer-rendszerű konkolyválasztó-gépeket különféle nagyságban, szecsavágókat, répvágókat, kukoriczamorzsolókat kézi- és erőműhajtásra, darálókat, takarmányfüllesztőket.

Teljes
takarmánykamara berendezések
több évi tapasztalatok alapján.

Részletes árjegyzék
kivánatra szívesen küldetik.

Osborne-féle eredeti amerikai
aratógépek,
fűkaszálók
és rugós-fogas boronák.

Eladó birtok!

Háromszék vármegye, *S.-Besenyő* község határában, a Gaál Zsigmondné birtokában levő

tagosított birtok,

mely a Réty-Eresztevényi állomás és az országúttól egy kilométer távolságra van, s áll: 140 hold — 1600 öles — szántó, 14 hold kaszáló, 1 hold 1513 öls belsőség, kitünő lakás 3 szoba, konyha és sütőházzal, 30 drb. marha számára istállóval, 24 hold legelő és 45—50 hold erdő, 10 hold vastag tölgyerdővel

örök áron eladó.

Értekezhetni ösv. Gaál Zsigmondné nál Dálnokban, Háromszék. (761.)

18985. sz. m. kir. szabadalom!

A LOVAK KEHESSÉGE ELLEN,

szarvasmarhák, sertések hizlalásánál a hízeltség gyors fokozására, tehennél a tejmennyiség emelésére, gyöngécsontú, esenevész csikók és borjúk felnevelésére és erősitésére páratlan eredménnyel használhatók a Kutasy-féle szabadalmazott **CONCENTRAIT ALLATFAPPOR.** 5 kilós próbacsomag 7 korona bérmentve.

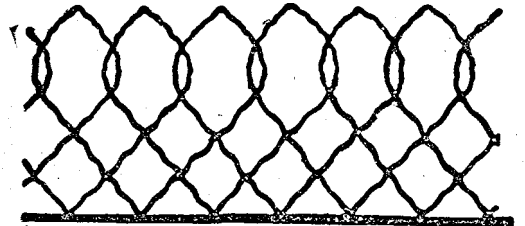
Tyúkszem és szümmölcs ellen feltétlen biztosan és fájdalommentesen hat a K o n c z-féle **„GLAVETHYL”** Üvegje K. 1.20 és K. 2. Kapható a gyógyszerárakban, K. 1.70, vagy K. 2.50 beküldésre (bélgyökerekben is) bérmentve küldi a készítő: Nagysolymosi **Koncz Armin** gyógyszerész készítmények gyára **Székely-Udvarhelyén.** (715.)

Számtalan elismerés! Ismertetés ingyen!

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövét-fonát és szita-áru gyára
KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 12. szám.
Telefon 439.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, úgy mint: kertek erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek, stb. bekerítéséhez való **Gép-sodrony-fonatait**, majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás, felső viláosságimagtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, áthányó rosták, szén, kocsz, kavics válogatásához; szikrafogók gépekhez. Zöldre festett légy szövét, szelelő és löherosták. Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és czinszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek, aczel tüskés sodrony-kertek s. a. t. bekerítésére. Különbféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágybetétek (mátrác), sodrony-lábtörölők. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálok. (339.)

Már 25 éve küldöm szét az 1900. évi párisi világkiállításon

Grand Prix-vel kitüntetett

Eredeti Hanna

Vető árpámat.

Czímem: (762.)

Vodicka F. földbirtokos
Smrztiz, (Hanna)

Morvaország.

Minták ingyen és bérmentve!

Általános és különleges növénytermelés.

Irta: **Cserhádi Sándor.**

Ára 18 korona. I. kötet. Általános növénytermelés 565 lap 218 ábrával. II. kötet. Különleges növénytermelés 528 lap 153 ábrával. Megrendelhető a szerzőnél Magyar-Óvárott. Mindenik kötet külön is megrendelhető 9 korona áron. Ezen munka a növénytermelés körébe tartozó kérdéseknél kimerítő tájékozást nyújt. (751.)

„Raktárunk nem a lánczhiddal szemben; hanem az Akadémia közvetlen közelében van.”

Díszes virágvázák nagy választékban 1 koronától 40 koronáig!

Mindennemű üvegtáru háztartási és Szaldási célokra!

Legfinomabb Kristályüveg-asztali készletek nagy raktára. Budapest, Ferencz-József-tér 8. szám.

722.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10., II. emelet.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával.

Alakult: 1900.

(498.)

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása	400,000 kor
Alapítványok és tüzletrészekben	1,200,000 kor.
Összesen:	1.600,000 kor.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD TŰZ- ÉS JÉGKÁR ELLEN.

Az üzlet eredményében biztosított tagok a díjaranyban részesülnek. Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével. Felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐFIZETÉS: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-U. 11 SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ

Kérjük a negyedévi előfizetések beküldését.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Erdélyi gazdatiszti egyesület.	647
Gyapjunk értékesítése. Sz. A.	648
Az Erdélyi Gazdasági Egylet heremagtisztító rak-tárának szabályzata.	650

Tárca:

Az amerikai buzaverseny fejlődésének történetéből. — Ö.	648
---	-----

Kisebbszakközlemények.	951
--------------------------------	-----

Vegyes közlemények.	651
-----------------------------	-----

Hirdetések.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VII., Rottenbiller-utca 33. szám,

VI., Andrassy-ut 23. sz.

(28.) Vásárol:

lóhermagot, lucernamagot

fehérheremagot, tavaszi

repcét, mustármagot, esi-

behurt, francia perjét, me-

zei komócsint, bükkönyt,

lenmagot.

Minták, ajánlatok és egyáltalán minden levelezés a központi irodába: (VII. Rottenbiller-u. 33.) intézendők.

Erdélyi gazdatiszti egyesület.

Az »Erdélyi Gazda« december 8-iki számában »Gazdatiszt« kollegánk azt mondja, hogy várta hétről-hétre az Erdélyi Gazdában az »Eszteka« cikkének visszhangját s megnevez kartársaink közül névszerint is néhányunkat, mint a kiktől első sorban is várta volna ezt a visszhangot.

Neveinket fölemlítve meg is dicsér.

Anélkül, hogy a többiekkel találkoztam volna, azt hiszem, hogy helyben hagyják ők is, ha kollegánknak erre az egyéni vélemény kifejezésére, mely személyünket illeti, azt mondom, hogy: köszönjük.

Azt a visszhangot én is vártam s úgy gondolom, hogy mindnyájan vártuk annál is inkább, mert az Erd. Gazd. Egyesület által köröztetett névsor már azelőtt felkölthette érdeklődésünket. — Jól tette tehát »Gazdatiszt« kartársunk, hogy tovább nem várt, hanem ő szólalt meg.

Szóljon is meg mindenkinek, a kit a dolog érdekel s mondja el véleményét, hiszen az »Erdélyi Gazda« szívesen tért ad hasábjain ennek az ügynek és az eszmék tisztázása s helyes iránybani megindulása céljából szükséges is volna, hogy ez a »mi ügyünk« állandó rovatát képezze s egymásból se hiányozzék az »Erdélyi Gazda«-nak, mely nevének a mi nevünkkel azonoságával is azt dokumentálja, hogy az erdélyi gazdák érdekeit képviseli. Mert hát mi is azok vagyunk, még pedig oly része az erdélyi gazdák összességének, melynek ügye erdélyi hazarészünk mezőgazdaságának oly tényezője, mely elég fontos arra, hogy azzal az Erdélyi Gazdasági Egylet is foglalkozzék, sőt a kezdeményezés első sorban is őt illeti meg. Mi pedig, hogy ezt a névsor körözése által már meg is indította, az egylet iránt csak ragaszkodással és elismeréssel kell, hogy adózzunk.

De hát mindenekelőtt tudni kell, hogy mit akarunk?

Ugy az »Eszteka«, mint »Gazdatiszt« kartársunk közleményeiből az tűnik ki, hogy mi távol lévén az országos gazdatiszti egyesülettől és egészen más — speciális viszo-

nyok közt élvén — kapcsolatban ugyan az országos gazdatiszti egyesülettel, de mégis egy külön erdélyi gazdatiszti egyesület megalkotására volnánk utalva.

Magam is azt vallom, hogy ennek meg kell történni s hasznos és szükséges is. Az előbbeni indokolásból azonban úgy tűnik ki, hogy az Orsz. Gazdatiszti Egylet oly áldásos és jótékony működést mutat fel, hogy miután a nagy távolság, szétszórtságunk, heizetünk természete és talán specialis viszonyainknál fogva ha már egyénenként nem sorakozhatunk annak keretébe, — legalább egy megalkotandó külön egyesülettel lépünk azzal szoros kapcsolatba.

Hogy milyen erejű indoka ez érdekeink ápolásának, arról nem szólhatok, mert be kell valljam, hogy habár az Orsz. Gazdatiszti Egyesület születéséről, gyermekkoráról tudtam, most már a mint mondják »férfi korában« igazán nem ismerem közelebbről. Pedig korántsem ignoráltam, jelentőségét, szükséges voltát mindig elismertem s jól esett, ha néha-néha értesültem arról a lapok zürzavaros közleményeiből, hogy él és gyarapodik, de működése valószínűleg nem volt olyan arányu, hogy hozzánk is nagyobb érdeket keltő alakban eljuthatott volna.

Emlékszem, hogy régen, már sok évvel ezelőtt, a midőn még akkor gyenge tehetségéhez képest az első szerény segélyeket már adta, valami Czérna nevű kartársunkon segített. »Nomen est omen«, s én akkor az eszmetársulás útján elgondoltam, hogy bizony »ott szakad a cérna, a hol legvékonyabb« s milyen hatalmas kötéll válhatna ebből az egyletből, ha például egy pár lelkes tagját a szükséges költséggel ellátva útnak indítaná szerteszt az országban élő gazdatisztek személyes felkeresésére azon célból, hogy őket az egyesületbeni tömörülésre bírja, mert máskülönben a leglelkesebb s a legönzertlenebb tevékenysége is a központnak elmerül a közöny áradatában. Aztán magam is belemerültem, nem rosszindulatú közönyösségbe, de olyanba, mint a milyen akármelyikünket elfog egy

Legelőnyösebb

gabonaértékesítés.

Erőtakarmányok.

Vegytiszt olajok és kenőcsök,
ponyvák, zsákok, szíjak, köszemek; szóval minden
cséplési anyagok és gépek. (532.)

Őszi vetőmagvak

legteljesebb napi áron való értékesítése.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Szőlővédekezési,
esomagolási, szüretelési és
pincegazdasági cikkek.

távol levő, különben igen kedvelt jóbarátunk iránt, a kivel minden összeköttetésünk, érintkezésünk a nagy távolság miatt megszűnt. Úgyes-bajos dolgaink, az élet gondja másfelé foglalván el figyelmünket, jó indulattal, de ritkán gondolunk rá, hanem ha úgy véletlenül találkozánk vele, kitoró örömmel paroláznánk, érdekelne életfolyásának minden apróbb részlete, örülnénk elért sikereinek, szomorkodnánk balsorsa felett és ügyét magunkévá tennők. Ki volna hibás az így kifejlődött közönyért? Az a jó barátunk vagy mi? Egyikünk sem, hanem a sors, a körülmények. Azt gondolom így voltak és vannak többi erdélyi kartársaink is az orsz. gazdatiszti egylettel szemben.

Ha tehát most annak »férfi korba« jutása erőssé, hatalmassá fejlődése érezteti velünk vonzerejét egyletünk megalakításának szükségérzetében, csak a legőszintébb örömmel fogadhatjuk ezt a jelenséget. De vannak más okaink is, melyek arra hívnak fel, hogy egyesüljünk.

Az »Eszteka« cikkében úgy említették a gazdatiszt és birtokos közötti viszonyt szabályozó (1900. évi XXVII. t.-c.) törvény mint karó, melyhez hozzá kötöttünk. Persze nem paszuly karó, a mint hogy mi sem vagyunk épen paszuly, — de akármik legyünk, ez a karó jó támaszuk és a gazda teljes jó indulattal — hozzánk szép reményeket fűzve — tűzte mellénk, még pedig olyant, a milyent körülményeihez mérten épen tűzhetett. Ha tehette volna, meg lehetünk győződve, hogy jobbat is, szebbet is tett volna. A mi dolgunk és kötelességünk most már, hogy e mellett a karó mellett *fejlődjünk* és

miután — ismételnem kell — nem vagyunk épen paszuly, sem más *felfutó fajta*, hanem öntudatos, mozgásra, cselekvésre képes önálló lények, ne várjuk azt, hogy még meg is kapáljanak, hanem műveljük meg mi magunkat. Irtsuk a gyomot közülünk, szóval: *azért és azon célból is szükséges* legelső sorban is — nem épen anyagi érdekeinkre való tekintetből — *egyesületbe tömörülnünk, hogy osztályunk erkölcsi nivóját emeljük és azt hivatásunkhoz és bizalmi természetű állásunkhoz méltóan fentartsuk.* Mi lesz a várható termés? *Közbecsülés, bizalom*, mely megszüli *köztünk és megbízónk között az érdekegységet*, a mely ismét a belőle eredő szerződéses viszonyokban a függetlenség és anyagiakbani boldogulás becsületes útját tárja fel.

Addig is, amíg esetleg a részletekhez is hozzá szólana, ezt kívánta megjegyezni a névszerint felemlítettek közül az — **egyik.**

Gyapjunk értékesítése.

II.

Aa »Erdélyi Gazda« 1901. évi 35 számában kifejeztem aggodalmamat Mózsza Attila ama indítványa felett, hogy az »Erdélyi Gazdasági Egylet« rendezzen árveréseket — aukciókat — curkán és cigája gyapjunk jobb értékesítésére. Közöltem a budapesti gyapjuárverési vállalat üzletszabályait, mert ezeknek ismerete nélkül nem szólhatunk az árverések kérdéséhez.

Azóta tudakozódtam a budapesti gyapjuárverési vállalat vezetőinél — a Heller M. és Társa cégnél — az erdélyi származású curkán és cigája gyapju áralakulása felől, attól az időtől kezdve mióta az árverések tartatnak. Számítás alapján ajánlani akartam ugyanis, hogy

a budapesti árveréseken próbáljuk meg gyapjunkat jobb áron értékesíteni, ha nem sikerül valamelyik erdélyi városban árveréseket rendezni. Céloimat tartva szem előtt szükségesnek és érdekesnek tartom a cég készséggel adott válaszát egészen közölni amint következik:

„Bármennyire óhajtanánk... felhívásának határozottan megfelelni — hiszen, mint a gyapjuaukciók rendezőinek érdekünkben áll és hivatásunk is az árverési intézmény fejlesztésére vonatkozó minden jelenséget mindenképpen istápolni — sajnálatunkra nem vagyunk képesek az erdélyi racka gyapju itteni árfolyamáról adatokkal szolgálni, az pedig nem lehet intenciónk, hogy oly aukcióbeli értékesítést helyezzünk az erdélyi termékre nézve biztos kilátásba, mely értékesítés előnyösebbnek ígérkezzék az ottani termelőknek nézve, mint a hogy idáig odahaza tudták ezen terméküket eladni.

Nem szolgálhatunk mérvadó itteni árfolyam megjelöléssel azért, mert csak szörványosan került, még 90-es évek közepén, erdélyi racka gyapju Budapestre és a mi ide került is nem talált oly értékesítésre, mely a bevásárlási árának megfelelt volna, a mi az illető kereskedőket az árúnak gyári mosatására készítette. Ezen kísérlet az értékesítést lehetővé tette ugyan, ámde a kereskedők — igaz, hogy konjunkturális árhanatlás hozzájárulásával — vesztettek; minek következtében az erdélyi szennyes racka gyapjunak felhozatala az utóbbi években úgyszólván teljesen szünetelt.

Nemcsak a külföldi fogyasztók, de az osztrák gyárosok és hazai gyárosaink is (a kiknek különben csak egy része foglalkozik pokróc és matrác gyártásra szolgáló racka termék vásárlásával), nagy választékban és tömegben könnyen jutnak a racka gyapju előnyös beszerzéséhez, mert míg a franciák az Afrikából beözönlő ezen cikket *Liverpoolon* és *Marseillen* át kapják, az ázsiai és oroszországi

TÁRCA.

Az északamerikai buzaverseny fejlődésének történetéből.

II.

Hogy csak halvány fogalmunk lehessen azoknak az óriási pénzüsszegeknek nagyságáról, melyek az 1865—73 években az északamerikai fejlődést uralták, elég arra utalni, hogy a polgár háború alatt 2600 millió dollár értékű államadóságot konstataáltak, a minek legnagyobb részét Angliában és Németországban helyezték el, s a békekötés után a vámjövendelemből fizették vissza. Az 1973-ig terjedő nyolc évben Poor Henrik adatai szerint Észak-Amerikában 35.183 angol mértföld hosszúságú új vasutat építettek 6000 millió márka költséggel. Már 1870-ben az Észak-Amerika nyugati részébe fektetett európai pénzt 4,2 milliárd márkára becsülték. Ászak-Amerika anyagi haladását nagyrészt már akkor európai pénznek köszönhetette. És az a szélhámosság, melylyel ebben az időben az északamerikai vállalkozók az idegen pénzt saját céljaikra fölhasználták, meghalad mindent a mit 1856 - 57-ig tudunk. Így például a St. Joseph S. Denver-City vasút, mely 12 millió dollárba került, állítólag 1400 dollár készaláírással indult meg.

Josiah Perham & Jay Cooke 1864/69-ben 200750 dollár befizetéssel alapították meg a North-Pacific vasutat, melynek ma 129,816,000 dollár értékű kötvényei és 80 millió dollár alaptőkéje vannak. Természetes, hogy ilyen körülmények közt a krízis idejében beállott tönk annál hevesebb volt. Kétszázöt vasúti társaság került kalapács alá 3869 millió márka értékben, a mi csaknem teljesen veszendőbe ment.

És mégis, ezután is csak úgy, mint azelőtt, a vasutak voltak az északamerikai fejlődés uralkodó tényezői. 1869, május óta az első Pacific vasút keresztültszelte az északamerikai kontinentst. A második vonal pedig már fele utban volt a Csöndes Oceán felé. Es ha minden második hónapban egy vasúti hidle is szakadt, mit tett az? A belföldi nagy távolságú szállítások költsége rendkívüli módon olcsó lett és a szállítási idő megrövidült. Még az 50-es évek végén is az árunkak New-Yorkból az utah-i bányakerületekbe való szállítása fontonként 1 dollárba került és a szállítás ideje három hónap volt. A vasutak a szállítás költségeit két centre, idejét két hétre mérsékelték. Az európa-amerikai gőzhajó társaságok és az északamerikai vasúti társaságok kivándorlási ügynökségei Európa minden részében, még a legkisebb vidéki városban is

szervezkedtek. Az Észak-Amerikába kivándorlók száma egész évi 295,000-ig emelkedett.

A vasutak jól tudták mit tesznek, mikor ezt a bevándorlást minden eszközzel előmozdították. A parasztok jó áron elásták a bevándorlóknak földjeiket és a farmok terményeinek keletre való szállítása képezte a vasutak bevételeinek főforrását. A keletről nyugatra való vasúti szállításnak 70 százalékát a gabona tette ki. De ezeknél a szállításoknál lényeges különbség volt a nagy és rendes fuvarozások közt, a kiviteli, átviteli és helyi forgalom szállításai közt. Az átviteli és kiviteli forgalom fuvarköltégei oly alacsonyok voltak, hogy még a mozdonyok fűtésének költségeit se fődőzték. A hivatalosan közzétett fuvarlevelek korán sem egyeznek meg a tényleg fizetett fuvardijakkal. A nagyszállítóknak havonként milliókat fizettek vissza prémiumokban. Annál szemérmertlenebb terhet róttak a vasutak a helyi forgalomra. Hivatalosan megállapították, hogy a helyi tarifa sokszor százszorta magasabb volt a nagy távolságú szállítás tarifájánál. A gazdáknak a vasutak által való ilyen kifosztása, azzal a körülménnyel együtt, hogy a vasút királyok a kifosztott tömegek szeme előtt óriási vagyontkat harárcsoltak össze, 1869-ben a Granger mozgalmat keltette föl, mely mindenekelőtt a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztési kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktáral (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

 The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

szállítmányok *Odessán* át jutnak Németországba és az Osztr.-Magyar birodalomba.

Ez lévén az üzlet ezen ágának már évek óta tartó konstellációja, az erdélyi termelők aránylag még kielégítően tudták idáig oda haza a gubások és egyáltalán a szomszédbeli háziipar részére, terméküket értékesíteni.

Földmivelési- és kereskedelemügyi minisztereink — annak tudatában, hogy egy két gyáros nálunk is készíti a katonai szükségletnek megfelelő pokrócot — azt kívánják, hogy a mennyiben ezen gyárosoknak nem kell magasabb áron fizetniök az erdélyi rackagyapjút, mint a tengeren túli származásút, e cikket is idehaza vásárolják; minek közvetítését természetesen az itteni aukciók vannak hivatva eszközölni.

Ha tehát Erdélyből a jövő évi júliusi aukcióra némileg már számottevő rackagyapju mennyiség kerülne hozzánk és mi erről az aukció idejét jóval megelőzőleg biztos tudomást nyerhetnénk, úgy mi az e cikket feldolgozó bel- és külföldi gyárosok figyelmét már eleve is ide terelnék. Meglehet hogy e kísérlettel a termelőket teljesen kielégítő eredményt fogunk elérni, amde egyebet, mint a minden irányban kifejtendő buzgalomunkat, egyelőre nem ígérhetünk.

NB. Megjegyezzük, hogy egy idő óta keresnek rackagyapjút raktárainkban, de mivel készlet nincs, arról sem lehet szó. — *Heller M.*

Kitűnik a levélből, hogy az erdélyi származású curkán — racka — gyapju még nem szerepel a budapesti árveréseken, azért nem is számíthatom ki: előnyösebben tudnók-e gyapjunkat értékesíteni Budapesten, mint idehaza. A *Heller-cég* válasza alapján azonban elhatározta buzdítani termelőinket, hogy nem riadva vissza a fáradságtól és költségtől s nem sajnálva némi áldozatot sem, juttassák a budapesti aukciókra gyapjutermeüket; próbálják meg, nem lehetne-e az erdélyi gyapjunak külföldi vevőket szerezni többet, mint a hány most van, s ezzel fogyasztását és majd

termelését is fokozni. Ugy látszik a Királyhágón túli fürtös gyapjút fgyasztókat, gyárosokat sem számíthatjuk vevőink közé, mert a közölt levél tanúsága szerint ezek az orosz származású gyapjút könnyebben kapják az erdélyinél. Kétségtelenül kieszközölhető lenne, hogy mindazok a gyárak, melyek az állam részére szállítanak, csak hazai fürtös gyapjuból készíttessék a szállítandó tárgyakat; úgy tudom, a gyapjút feldolgozó fegyintézetek kötelezve vannak hazaiszármazású gyapjút vásárolni

Ha a curkán gyapjunak a külföldön akarunk állandó jó vevőket szerezni, ha idehaza akarunk árveréseket rendezni avagy a budapesti árveréseket szándékozzuk felkeresni, több gondot kell fordítsunk a nyirástól a szállításig a gyapjutermeles minden dolgára s szakítani kell a szokásos felületes és lelkiismeretlen eljárással. Ha pedig nyomott árak mellett is fokozni akarjuk jövedelmünket a gyapjuból, a tenyésztésben elterjedt s majdnem általánosnak mondható hibákat kell megszüntetni, hogy több és jobb, értékesebb gyapjút tudjunk juhainkról nyerni a termelés költségei fokozása nélkül.

Mindenek előtt arra törekedjünk, hogy az egy nyájról nyert gyapju *szinre és finomságra lehetőleg egyforma legyen*. Nem kell sajnálni a fáradságot és mielőtt a nyiráshoz fognánk, *vegyük kézbe az anyákat és a kosokat egyenként, — nem bizva ezt a nevezetes teendőt a juhászra — s szétnyitva a bundát lehetőleg sok helyt szemléljük meg, bíráljuk meg a gyapjút s magát az állatot is*. A ki még nem tette azt, bámluni fog milyen nagy a különbség ugyanazon nyáj egyes állatai gyapjában a hosszúságra, a finomságra, a sűrűsége és zsirosságra nézve. És még inkább fog csodálkozni, ha látja, hogy egy juh bundájának különböző részében is milyen különbség lehet, az imént említett gyapju tulajdonságokat illetően s a lenyirt bundákat külön-külön megmértvén könnyen megjegyezheti, melyik juha ad sok és jó, melyik kevés és si-

lány gyapjút. Így azután könnyen megállapíthatjuk, melyik anyát, melyik kost használjuk tovább is szaporításra és melyeket távolítsuk el a terjesztéshől szemügyre véve a testformáját nagyságát és a tejelést is.

Hiába lenne azonban, ha tanácsom szerint új ösvényre terelve tenyésztésünk dolgát, nyájunkat minden irányban egyszerre akarnók javítani. Lépésről-lépésre kell haladni és először a gyapjuval kell kezdeni a javítást, az egyformásítást; vagy a test formájának javítását vesszük először munkába, vagy a tejelés fokozását, a mint tenyésztésünk érdeke kívánja.

A gyapjút tekintve kétségtelen, hogy löbbit, jobb árt fog kapni gyapjáért, a ki tiszta fehér, avagy tiszta fekete, egyformán fürtözött, egyenlő hosszúságú és finomságú gyapjút visz vásárra, mint az, a kinek gyapjában a hány bunda, majdnem annyiféle. Ha a nyáj mindegyik juh a feje búbjáig és a hason is, valamint a lábakon is jól benőve van sűrűn álló gyapjuval, bizonyára több gyapjút fogunk eladhatni, semmint ha az anyák egy része a nyak közepéig és a has nagyobb részén csupasz és hol gyapju is nőtt, a szálak ritkán állanak, a bunda laza, lengeteg. Főként annak a juhnek lesz súlyos a bundája, melyeknek a gyapju tövében sok *finom selymes szál* található. Az ilyen gyapjút jobban is megfizetik a gyárosok, mert amit belőle szőnek, értékesebb, drágább, akár pokróc, akár halinposztó, akár mi más legyen is az.

A silány takarmány és főként a nagyon egyenlőtlen takarmányozás is sokat ront a gyapjun úgy a mennyiséget, valamint a minőséget illetőleg. A tél szakán át koplaló nyájban akad legtöbb juh, melyik hullatja a gyapját, főként ha jó legelő után rögtön ékosztra került. Esetleg nem látszik a gyapjuhullás, mert csupán a hosszú, durvább szálak tövében nőtt selyemszálak növése akad meg, ezek szakadnak el, de nem hullanak ki a bundából, hanem elkócosítják a tövét s ez

vasútak ellen irányul. Sajnos, ennek a mozgalomnak erélye nagyon rövid tartamú volt. Aig változtatott valamit Észak-Amerikában a vasútak uralmán. Az 1873-i nagy krach meg hozzájárult ahoz, hogy a vasúti közlekedésügy kevés kézben összpontosuljon 1873-ban keletkezett az összes vasútnak első ringje, mely a tenger és a kiviteli kikötők forgalmát közvetítette. A vasútak kényuralma ezáltal még inkább erősült.

Az 1873-i krízis évében és azután a bevándorlók száma csökkent ugyan, de annál nagyobb lett újra a nyugot-vidékekre irányuló belvándorlás. Százegzerszámra vándoroltak nyugatra a kelet kenyér nélkül maradt ipari munkásai, hogy a gazdák, és a mezőgazdaságilag használt földek területét emeljék. Az Unió gabonával bevetett területe:

1868-ban	1.450.789.000	acre
1873	1.538.892.000	"
1875	2.032.235.000	"
1879	2.437.482.000	"

tehát 1868 tól 1879-ig kerek egy milliárd acre-val emelkedett. Az Unio búza és lisztkivitele:

1868-ban	25.284.000	bushel
1873	50.733.000	"
1875	70.926.000	"
1879	147.687.000	"

volt. A búza évi átlagára Angliában quarter-

enként, az 1867/68 években 64 és 63 shillingről, az 1872/73 években volt 57 és 58 shillingről az 1879 évben 43 shillingre szállt le. Az északamerikai verseny idődalma mind terjedelmesebb lesz.

Az 1873-i válságot csak öt, hat év múlva tudták kiheverni. Időközben a vasútak szakadatlanul működtek azon, hogy a távoli nyugotra minél több letelepülőt edesgessenek, hogy birtokaikat azoknak jó áron eladják és a fokozott árforgalommal bevételüket biztossítsák. Rendkívül jó reklám mal szolgáltak kétségtelenül az olyan híressé vált óriás farmoknak létesítése, melyek a nagy vasúti társaságoknak művei voltak és etüntek mihelyest a vasútnak nem állt érdekükben fönnállásuk. Közép Európában pedig az északamerikai óriási arányú kivétel hatása alatt válság tört ki, a mely sok gazdát üzött el birtokából. Kezdték kivándorolni Amerikának olyan tetszetős színekkel föstött mezőire. 1882-ben érte el a kivándorlás tetőpontját, 730.349 kivándorlóval. Ennek a megnőtt kivándorlásnak befolyása alatt az északamerikai vasútépítés is megint hatalmasan föllendült. Az amerikai vas- és acélművek a rendkívül emelkedett szükségletet nem képesek már fődözni és kénytelenek angol és német gyárakat segítségül hívni. 1880-ban az összes vasútak hossza 92147 mért-

föld, 1884-ben már 125,512 mértföld hosszúságú vasúti vonal volt üzemben. Ebben az időszakban épült ki teljesen a Pacific vasút, a mely Minnesota és Dakota államiokkal Észak amerikának magtárát nyitotta meg. Pedig első tekintélyek állították azt, hogy ezek a területek mezőgazdasági termelésre teljesen alkalmatlanok.

Hogy milyen pénzüsszegek szerepeltek ezeknél a vállalkozásoknál, arra nézve némi tájékoztatást adhat a *New-York Clearing-House* forgalmi kimutatása. Az 1876. év forgalma 20 milliárd dollár volt, s az 1881/82-ben 48565 és 46552 millió dollárra emelkedett. 1883-ban stagnálás állt be s ennek perze megis lettek az áldozatai. Közép-Európa bankjai az 1880-as évek közepe óta az alacsony kamatláb politikáját követték. A záloglevél intézetek konvertálni kezdenek, az államkölcsonök olcsó föltételek mellett értékesítettnek. Ezáltal a növekvő tőkék az állítólag jobban kamatozó tőzsdéi papirok felé fordulnak. Ez még fokozatosabb lendületet ad az északamerikai vasúti vállalkozásoknak, míg végre az 1893. évben az argentinai katasztrófa behatása alatt Észak-Amerikában is beáll a válság. Az Unio vasútai 1893/94-ben 46 millió dollár deficittel zárták le számadataikat. Hetvonnégy vasúti társaság 29340 mértföld vasúti vonalhosszal és 7 mil-

Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

KOLOZSVÁR.

Alaptőke: 2.000.000 korona.

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára; azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. Értékpapirokat és idegen pénznemeket olad és vásárol, előlegeket ad értékpapirokra, folyószámlán és előre meghatározott időre.

Díjmentesen bevált szelvényeket és elvállalja sorsjegyek revisióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket, hitelleveleket, bármely külföldi piacra. Rendelkezésre tart a felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes pánccélszekrényeket. (Safe deposits).

Nagyobb ladákba csomagolt és a fél pecsétjével ellátott ezüst és aranyemüek, vagy más értéktárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörés mentes szobában őriztetnek

Mátyás- király- tér 32.

Magy. kir. szab. osztálysorsjegyek főelárusító helye.

Mátyás- király- tér 32.

Üzleti órák délelőtt 1/2 9--12-ig, délután 3--5-ig.

alatt élesen határolva látjuk az új gyapju-nóvést.

Kosokat vásárolva vérfrítésre vegyük jól szemügyre a bundáját mindeneknek, hogy nyájunk gyapju hibáit kiküszöbölhessük; ezt akkor érjük el leghamarább ha a jó kosokat válogatott jó anyákkal párosítva kis törzsnáját alakítunk s az ebből származó báránycsapatot soroljuk menyaszonyoknak a kimustrált anyák helyébe. Ha jó legelőnk van és télitakarmányban sem szűkölködünk, helyes lesz az elaprózódott anyákra nagy kosokat szervezni. Nagy állatok többet esznek ugyan, de több gyapjut is adnak — feltéve hogy gyapjuval jól benőtt a test, a bunda tömört és a szállak szép hosszúak. Azonban ügyeljünk nehogy csak a lábai legyenek magasok juhainknak; ellenkezőleg rövid lábak hordozzák a mély és széles testet, az oldalak legyenek terjedelmesek és a far is a combokkal, mert akkor lesz sok a gyapju; a hát az ágyékkal és a farral legyen szép egyenes és széles.

Határozottan állítom, hogy a ki jól megválogatja juhait a harmadik-negyedik nemzedékről már több gyapjut fog nyírni, két és fél kilogramm helyett talán három és fél kilogrammot s ezzel már is 70—100 fillérrel fokozta jövedelmét egy juh után, a költségek fokozódása nélkül

Sz. Á.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet heremagtisztító raktárának szabályzata.

1. A földmívelésügyi m. kir. miniszter támogatásával, a kolozsvári állami vetőmag vizsgáló állomás közreműködésével és a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank „Áruraktárával” kapcsolatban az Erdélyi Gazdasági Egylet által létesített heremagtisztító raktár, tisztítás, arankamentesítésre és azután esetleg bizonyányi eladásra elfogad 50 kg.-tól bármely mennyiségig hazai származású lóhere- és lucerna-magot.

2. A mag pelyvától lehetőleg jól megtisztítva

liárd márka befektetési tőkével csődbe került, 1884/93-ben összesen 347 vasút 81840 mérföld vonalhoszsággal, 4271 millió dollár befektetési tőkével került kényszerkezelés alá. Kényszereladásra jutott 1876/94-ben 593 vasút 62928 mérföld hosszával és 3528 millió dollár befektetett tőkével. 1895. július 1-én 169 társaság 37856 mérföld hosszú vasúti vonala és 2432 millió dollár befektetési tőkéje volt csődben. És ha az 1856/57 és 1873 évek bukásait is hozzászámítjuk, 30 milliárd márkánál magasabb összegre tehetjük az északamerikai vasutak csődtömegét, melynek legnagyobb része el is veszett a csőd eljárás folyamán.

Az északamerikai Egyesült-Államok búza kivitele 1892-ban 225 millió bushel volt 1898. évben 217 millió b. az 1879. év 52 millió s az 1868. év 52 millió s az 1860-as év 15 millió kivitelével szemben. Az 1879-ik évtől kezdve Középeurópában a búzaárak szakadatlanul hanyatlanak. Az angol búzaárak évi átlagára quarter-enként 1889-ban 44 shilling, 1882-ben 45 sh., 1880-ben 32 sh. 1889-ben 29 sh. 1894-ben 22 sh., míg 1847-ben még 69 shilling és 1855-ben 74 shilling volt. Ez mutatja az amerikai búzaverseny káros hatását. —ő.

titva a tulajdonos zsákjában és költségén „Az Erdélyi Gazdasági Egylet” heremagtisztító raktára, Kolozsvárt, (Áruraktár) címen küldendő be. Mindenik zsák a beküldő nevének kezdőbetűivel megjelölendő; ha több zsák van, sorszámmal is (1. 2. 3. stb.) ellátandó.

A szállítás költségeit hazairól a raktárig és haza szállításkor onnan vissza is, a beküldő viseli.

3. Minden tisztítás végett beküldött magból a tisztítandó mennyiséghez képest körülbelül 1—5 kgnyi átlagminta veendő, mely a tisztítás befejeztéig megőrzendő, azon eshetőségre való tekintettel, hogy ha a beküldő akár a tisztítás eredményét, akár magát a neki visszaküldött magot kifogásolná. A mintavétel akként történik, hogy azon esetben, amikor az egyes zsákok tartalma között lényeges különbség nincs, az Áruraktár kezelőse az E. G. E. heremagtisztító raktára felügyelőjének jelenlétében herelopó (Stecher) segítségével minden zsákból körülbelül egyforma mennyiséget kivesz, úgy hogy ilyen módon összesen 1—5 kgnyi mennyiség összegyűljék, azt jól összekeveri és külön tiszta zacskóba elteszi. Ha pedig egy, vagy több zsák tartalma lényegesen eltér a többiekétől, akkor minden egyes minőségből veendő külön-külön 1—5 kg-ig terjedő minta, s ez számmal és esetleg betűkkel pontosan megjelölendő, hogy megállapítható legyen, melyik minta melyik zsákból való volt.

A különböző minőségű mag külön-külön tisztítandó. Tisztítás után a különböző minőségű magvak összekeverése, egalizálása a fél kívánatára és költségére eszközöltetik.

A vett átlagmintát az E. G. E. heremagtisztító raktárának felügyelője és az Áruraktár egyik tisztviselője együttesen leolmozzák t. i. ellátják azt egyrészt az E. G. E.-nek, másrészt az Áruraktárnak olomzárjával. Amennyiben a tulajdonos jelen van, ezeken kívül az ő pecsétje is reá tehető.

A kettős olomzárral ellátott mintazacskókat az Áruraktár átveszi őrizetbe és a tisztítási évad befejeztéig megőrzi.

Az átlagmintából annak leolmoztatása előtt a fentnevezettek egy kb. 250 gnyi mennyiséget papír mintazacskóba lepecsételnek és azt kellőleg megjelölve átteszik a kolozsvári m. kir. magvizsgáló állomáshoz, különösen annak megállapítása végett, vajjon tartalmaz-e a beküldött mag amerikai származású nagyszemű arankát, mely az arankamentesítést túlságosan megnehezíthetné vagy éppen lehetetlenné tehetné. Ennek megállapítása után azonnal hozzáfog a raktár kezelőse a tisztításhoz. Ha a beküldött mag amerikai származású nagyszemű arankát tartalmazna vagy ha a mag minősége és aranka tartalma olyan volna, hogy a tisztítás eredménye előre láthatólag nagyon kedvezőtlenül ütne ki, akkor erről a beküldő előzetesen értesítendő.

4. A raktár kezelőse a beküldött magot a beérkezés sorrendjében tisztíttatja meg s a mint a tisztítás be van fejezve, erről a beküldőt azonnal értesíti és megírja neki, hogy mennyi a leolmozott arankamentes mag, mennyi az aprószemű le nem olmozzható arankás mag és mennyi a rostaalj. Amennyiben beküldő ezen értesítés ellen kifogást 8 napon belül nem emel, a tisztítási eredményt hallgatólagosan elfogadta. A tisztító raktárnak felelőssége megszűnik azon percben, midőn a magot a raktárból kivitték. Ennek kapcsán

felszólítja a beküldőt, hogy abban az esetben, ha a tisztítás eredménye ellen kifogása van, azonnal jelentkezék vagy személyesen, vagy pedig nevezzen meg megbízottat, a kinek jelenlétében a mintául vett mag ellenőrző tisztítása megejtendő lesz. A beküldő kifogása esetén az átlagmintát a kolozsvári magy. kir. magvizsgáló állomás kiküldöttje, a beküldőnek vagy megbízottjának s a raktár kezelőse jelenlétében próbarostálásnak veti alá, annak megállapítása végett, hogy ezen mintának hány %-a a hulladék és hány %-a az olmozzható mag. Ennek megtörténte után a kolozsvári m. kir. magvizsgáló állomás véleménye kikérendő a mag minőségére és tisztíthatóságára nézve. Ha a beküldő ez az eredmény sem nyugtatná meg, akkor az ügy az E. G. E. elnökségéhez teendő át s ez állapítja meg a Takarékpénztár és Hitelbank igazgatóságával egyetértőleg, azután a beküldővel, illetve annak megbízottjával a további teendőket.

5. A raktár kezelőse a megrostált és már tisztának vélt magot jól kitisztított varratlan zsákokba tölti és felszólítja a kolozsvári m. kir. vetőmagvizsgáló állomást a mag magvizsgálására, esetleg leolmozására. A vetőmagvizsgáló állomás azután az arankamentesnek talált magot, a szokásos módon 1 mm.-ás vagy 50, esetleg 25 kilós varratlan zsákokban hivatalosan leolmozza; t. i. minden zsákot el lát igazoló bárcával és a zsákokat előírás szerint olomzárral lezárja. A leolmozott zsákokra a raktár kezelőse ráfesteti az E. G. E. heremagtisztító raktárának címét. A le nem olmozzható aprószemű magot és a rostaaljat a raktár kezelőse a beküldő zsákjaiba tölti és lezárja az áruraktár olomzárjával. Az államilag leolmozott zsákokat, valamint a le nem olmozzható magot és a rostaaljat is az áruraktár a visszazállítás, vagy eladás idejéig (vagy 4 hónapig) pontosan megőrzi és a beküldő kívánságára azonnal intézkedik annak elszállítása iránt.

Ha valamelyik fél az állami olomzárólast nem kívánja, akkor a magot saját — varrott — zsákjaiban is visszakaphatja plomb nélkül, de szintén arankamentesítve. Az ilyen küldemények csak az áruraktár és az E. G. E. plombjaival záratnak le.

6. A tisztítás költségei — a beküldött mag minden mm.-ja után 4 havi kezelési és raktározási időre — következők:

Rostálás	3 k.—fil.
Zsákolás és plomb	— 44
4 havi raktárbér	— 60
Tűz elleni bizt. díj	— 36
Ügykezelés	— 60
Osszesen :	5 —

50 kilogramnál kisebb mennyiség után is legalább 5 korona díj szedhető.

A tisztításért járó költségek, a varratlan zsákok árával együtt, a beküldő, illetve — eladás esetén a vevő által, elszállítás előtt — befizetendő.

A netalán 4 hónapon túl raktáron maradó heremag után eső raktárbért és tűz elleni biztosítási díjat szintén a beküldő viseli.

7. A tisztított magot a beküldő részére a tisztító-raktár utalványára és kimutatása mellett minden egyes esetben az Áruraktár adja ki utóbbi számol is el ugyanakkor a beküldővel.

8. A megtisztított mag eladását a tisztító-raktár kívánatra közvetíti.

A M. KIR. POSTA ÉS TÁVIRDA SZÁLLÍTÓJA.

TELEFON SZ. 412.

Bernáth Ede Sándor

Kerékpár, Varrógép Raktár és Mechanikai műhelye

Kolozsvár.

Az összes világhírű bel- és külföldi kerékpárok és varrógépek, azok felszerelése és egyes részeinek állandó nagy raktára és javító műhelye. Árúimért 5 évig felelek. (529.)

Nagy raktár szőnyeg-, paplan-, pokróc- és mátrácokban! — Valódi Linoleum- és cocos szőnyeg.

SÁRGA KRISTÓF

(530.)

Alapítattott: 1873.

fehérmű és vászonraktára,

Alapítattott: 1873.

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca (Belközép) 3. szám.

Dus választék minden kivitelű divatos férfi- és női ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kék-elők-, nyakkendők- és harisnyákban. Valódi francia fehér- és színes lenbatszt zsebkendők.

Különlegességek: színes á-jour

kávés-terítők- és asztalterítők, goblin ágy- és asztalterítők, csipke-, gyapju- és chenil-függönyök-, pamlag-szőnyegekben.

Ujonszülöttek részére garnitúrák, paplanok, mátrácok- és kocsi-takarók.

Nagy választék butorszövegek és szőnyegekben. Elvállal kiházasítást vagy magán szükségre kívánt mindenféle fehérműek pontos elkészítését, kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordítatik.

Valódi késmárki lendamaszt asztalnemű 25% gyári áron alól kapható.

Bagosy és Társa építőmester

építési irodája

Kolozsvárt, Jókai-u. 7.

szám alatt.

Elvállalnak minden e szakmába vágó munkákat, valamint tervezetek, költségvetések és becslések elkészítését.

(531.)

Ezt illetőleg kívánatos, hogy a beküldő, már a mag beküldésekor nyilatkozzék, de legalább akkor, a mikor a tisztítás eredményéről értesül.

Ha a beküldő kívánja, a raktár a különböző osztályú magvakból a beküldő költségére mintát küld.

Ha a tisztító-raktár — megbízás szerint — a magot eladta, erről az Áruraktárt értesíti, utalványozza az eladott magmennyiséget, felkéri a pénz felvételére (előzetesen, vagy utánvétellel) az áru kiadására és a beküldővel való elszámolásra.

A bizományi eladási illeték mm.-ként 60 fl. mely összeget szintén az Áruraktár veszi fel, illetőleg az számol el.

A tisztító-raktárt, és a beküldőt illető mindennemű pénzüsségeket és árukat — külön számadás vezetése és felelősége mellett — kizárólag az Áruraktár kezeli, illetve csak az van e küldemények átvételére feljogosítva.

9. A beküldött magra, az Áruraktár üzletszabályzata értelmében, megfelelő előleg is vehető fel. Erre nézve kívánatra bővebb felvilágosítást az Áruraktár ad.

Kolozsvárt, 1901. évi december hó.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ Heremag tisztító Raktára nevében: *Tokaji László*, s. k. (P. H.) A „Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Áruraktára“ nevében: *Papp Jenő* s. k. (P. H.)

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Száj- és körömfájás elleni szer. A „Hessich. landw. Zeitschrift“ egyik legutóbbi számában dr. Winkler tanár és Schmidt állatorvos a következő együtt végzett kísérletekről számolnak be:

Folyó évi április hóban a hesseni Wiesseck községben a száj- és körömfájás rossz indulatú formájában fellépett, amennyiben néhány udvaron a beteg állatok eldöglöttek, vagy annyira leromlottak, hogy el kellett távolítani azokat. A kísérletezők kiindulva abból, hogy az *argentum colloidalis* (Créde vízben oldékony ezüst präparátuma) más hasonló, bört és nyálkhartyát megtámadó fertőző betegségnél hatásos szernek mutatkozott, ezzel a szerrel a nevezett községben szarvasmarhák száj- és körömfájása ellen tettek kísérletet. Május 14-től kezdve 20 tehenet és 2 ökröt kezeltek ezzel a szerrel a jugularis vena-ba (torkotati vivőér) egyszeri injekció által s a teheneknél 0.5 gr. *argentum colloidalis* 50 gr. desztillált vízben, az ökrök mindenikénél 0.25 gr. org. colloid. 25 gr. deszt. vízben. Az eredmény azoknál az állatoknál, melyeknél a betegség kezdőstádiumban volt, meglepően jó volt, a mennyiben az állatokon már másnap alig mutatkoztak a betegség jelei. A szájüreg nagyon piros gyúladtsága megszűnt a fekélyek hamar meggyógyultak, s a körömfájás állapota is annyira javult, hogy az állatok alig sántítottak már. Az olyan állatoknál melyeknél a betegség előrehaladottabb stádiumban volt, csakhamar javulás állt be és a betegség lefolyása viszonylag enyhe volt. Kiemelendő, hogy az összes állatoknak csak egy befecskendezést adtak és csekély mennyiségű szert használtak, úgy, hogy föltehető, hogy erősebb adag szernek többszöri befecskendezése után a hatás a nagymértékben beteg állatoknál is jobb lett volna. Ajánlható tehát nagyobb szarvasmarhánál a testsúlyhoz képest 1—1.5 gr. növendékállatoknál 0.25—0.5 gr. szert használni az állatorvos által végzendő injekciónál. Az *argentum colloidalis* használatával persze még további kísérleteket kell tenni, de jogos ehhez az a föltevés, hogy hasznos védőszert nyerünk benne a száj- és körömfájás ellen.

+ A szegfű téli szaporítása. Noha kétségtelen, hogy a szegfűt legjobb magról szaporítani, azért mégis vannak esetek, amikor

azokat mesterséges módon, dugványozás útján is lehet, de nem ritkán kell — szaporítani. Csak egy esetet említünk fel, p. o., hogy a mikor olyan szegfűfélések van a birtokunkban, a mely magot nehezen, vagy egyáltalán nem hoz, hát ilyenkor nincs más mód, mint a dugványroli szaporítás. Eltekintve ama körülménytől, hogy a legtöbb szegfűféle a szabad földben tenyészik a legjobban s hogy ott is telelhetnek; vannak virágkedvelő, de hivatásos kertészek is, kik a szegfűt cserepekbe nevelik a szobában, illetve az üvegházban, hogy az télen is virágozzék. Nos hát az ilyen szegfűféléket mindig jobb dugványról szaporítani, még pedig télen, hogy egyrészt azok fajazonosak maradjanak, másrészt pedig, hogy még idejekorán olyan egyedek legyenek nyerhetők, amelyek tavaszkor és nyáron megfelelő tenyésztésben részesülve, a rákövetkező télre már virágzóképes példányokká fejlődhetnek. A téli szaporításnak ideje január hónapjába esik, amennyiben ilyenkor az elszaporítandó virágzó növény erősebb oldalfakadásait a törzshöz legközelebb álló bütyöknél, iznél kézzel *letörjük* s késsel az iz alatt függőlegesen behasítjuk. Az így elkészített szegfű dugványokat finom folyami homokkal telt lapos cserepekbe, csészékbe 3—4-esével tűzdeljük, de úgy, hogy azok másfél cu.-nél mélyebben ne fussanak a homokba. A leglényegesebb dolog ezután az, hogy a dugványokkal telt edények világos, napos és legalább 14—c. alsó meleggel bíró helyre jussanak, a hol naponként egyszer permetezni kell, hogy a nedvesség egyenletes és állandó legyen. Körülbelül 6 hétig tart, amíg a dugványok jól meggyökeresednek, amikor is aztán egyenként apró cserepekbe ültetjük homokkal lazított kerti földbe. Leginkább csak arra kell ezután ügyelni, hogy a fiatal plánták elegendő friss levegőt, napfényt és nedvességet kapjanak, amely tényezők ha mind meg vannak, ritka szép és életerős virágzó példányokat nevelhetünk belőlük. Cs. Gy.

+ A gyümölcsmaradék, mint takarmány. Ne mondják, hogy post festa jön ennek a dolognak fölvetése. A jó tanács sohasem késő. S ha ebben az évben nem értékesíthető, tegyük el a jövő évre.

Sok-sok pénzt adnak ki gazdáink erőtakarományokra és póttakarományokra, hogy az állatok képességét, tej- és hústermelését fokozzák. Tápláló anyagokban gazdag takarmány kell a termelésre hivatott jószágoknak, sőt fehérje- és zsírdús erőtakaromány vásárlása is sokszor szükséges, de mindenekelőtt arra törekedjék a gazda, hogy mindenféle, a saját gazdaságában származott takarmányanyagot, fölhasználjon. Ilyen a többek közt a gyümölcspréselésnél visszamaradt gyümölcsrészek is.

Kevés kivétellel ennek a gyümölcsmaradékknak az volt a hivatása, hogy a komposzt-készítésnél használtuk föl, vagy tüzelő anyagként vagy épen a présház mellett valamelyik sarokban rothadt el. A gyümölcsmaradék *friss* állapotában egyenlő tápláló értékű a takarmányrépával és nagyobb tápláló értékű, mint a szeszgyártás, a keményítőgyártás és a tehenészet melléktermékei. Száritott állapotban egy fokon áll a közepes rétek szénájával és becsebb mindenféle szalmafaajánál.

Mikor tehát a takarmányrépa csak költséges műveléssel természetű, a szénaelkészítés a legnagyobb gonddal jár, akkor a velük egyenlő értékű gyümölcsmaradékokat sem kellene hulladék számba venni, hanem lehetőleg föl kell a takarmányozásnál használni. Ausztria több vidékén, különösen Stájerországban már a mult évben a legjobb eredményel nemcsak saját kisajtott gyümölcsstermésük maradékait, hanem az e célra a szomszédoktól vásárolt maradékot is a legjobb eredménnyel takarmányozták föl.

A takarmányozás friss, száritott, vagy savanyított gyümölcsmaradékkal történhetik.

Friss maradéknak disznókkal való fölvetése olyan természetes és egyszerű dolog, hogy valóban csudálkozni kell, miért nincs az nálunk jobban elterjedve. Elszórtan találkozunk ilyen takarmányozással, de általánosan el kellene terjednie.

Még táplálhatásánál is előnyösebb dietikus, egészséges, étvágygerjesztő és emésztelőmozdító hatása. Ez különösen tejelő jószágnál és száritott állapotban fölvetett maradéknál mutatkozik. Mindenféle póttakaromány, állatpor, állathizlalópor, táppor, stb. melyek mind az étvágy gerjesztésére valók, többé-kevésbé fölősegesek lesznek ez által.

Száritott állapotban nemcsak a tápláló-érték a legnagyobb, de a jószág is legjobban szereti és így a legjobban eltartható is. Habár a száritással járó fáradtság és költség megtérül a táplálóanyag növekedésében, bizonyos viszonyok közt a hordókban, vermekben való besavanyítás is javalható, ami úgy történik, mint más takarmányfélék savanyítása.

Székely Dénes.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetési megrendelés minden számra legkésőbb csütörtökön délután a kiadóhivatalhoz juttatandó.

Szemle.

Az erdélyrészi gazdatiszti kar világában pár év óta a társulás szelleme lebeg. Sokan érzik, hogy a vásárokon, alkalmi házi ünnepeken stb. mulatságos alkalmakon való összejövetel még nem olyan momentum, a mikor a gazdatisztikar, a magyar föld, sőt az ország érdekében komolyabb s bölcsőbb szó is eshetne. Ujabban az „Erdélyi Gazda“ hasábjain „Eszteka“ csiráztatta ki figyelemreméltó sorokban a gazdatiszti kör eszméjét, ugyanott a minap „egy gazdatiszt“ lelkes soráiban melengette a csirából nőtt palántát: melyet a „Köztelekben“ J. P. már-már támogatott is. Az említett cikkekből tisztán vehetjük ki, hogy nemcsak a napvilágítás okából születtek meg, de jószívű emberek közönséget hoztak szőnyegre, már a hogy átérzik! Az idea a szemünk előtt fénylik: kérdés, látják-e a kiket illet, sokan, mindenki; értik-e s érzik-e, vagy azt hiszik itt a Maros völgyében, hogy a feledett idea más országtájékoknak világít! Mert! . . .

... mert? Annak a gazdatiszti karnak, a mely Hegedüs minister szerint már-már mélyebben kezd szántani, a mely szarvasmarhatenyésztésünket oly fokra emelte, a mely régi híres szőlőkultúránkat a pusztulástól oly ügykezetten védeni igyekszik, a mely a kisgazda népes téli oktatásából oly szorgalmasan veszi ki a részét stb, mondom, ennek a gazdatiszti karnak nincs-e joga kivenni a részét a közgazdasági nyilvános működésből, nem-e előbbrevaló az, hogy szakavatott s praktikus ember befolyásolja községe, járása gazdasági ügyeit, sőt, hogy országos gazdasági ügyekben is hangot hallasson? Nem az egyén erősebb élet nyilvánulásáról van itt szó, az összerakott erők hatására van egy-egy országos eszmének szüksége. Nos, elválnak e télen, vannak-e az erdélyrészi gazdatiszti karban vonzó pontok, vagy kiki tovább halad azon átkos válaszfalak között, a melyek ez országrész történetében oly szerencsétlenül s oly összhangtalanul emelkedtek. Igérjük, hogy ha akkor, a mikorra a tavaszi nap melegítő sugaraiban s a pacirta dalolásában a szent természet is leveti téli szűk gonyáját: a fent érdekelt osztály a maga jóvoltában meg nem mozdul, tollunk a kegyetlen lelki Satyr sipjának fog kótákat papírra tenni!

NAGYOBB ÉRTÉKŰ RÉGISÉGEKET, ÉKSZEREKET, DRÁGAKÖVEKET KÉSZPÉNZÉRT VÁSÁROL LÖFKOVITS ARTHUR ÉKSZERÉSZ DEBRECEN.

Nagy árjegyzékét díjtalanul küldi.

Mint a cseh s bajor szaklapokból olvasuk, a közelmúlt napokban a komló piaca élénkebbé vált, az időjárás lanyhasága s a közelgő nagy ünnepeken várható jelentékeny sörfogyasztás következtében. Különösen olcsóbb munkássörökhöz alkalmas olcsóbb idegen komlókat keresnek Utolsó jó alkalom tehát, hogy hoppon maradt komlónktól megszabaduljunk s ennek legcélszerűbb módja, ha a maradékkomlót beküldjük a segesvári komlósövetkezethez, a mely azokat minőség szerint 2—3 tömegbe összeönti s így nagy parthiekben waggenszámra indítja még ünnep előtt külföldi piacra. Mint utólag halljuk, a löheremag árában is javulás állott be s a kereslet is elég élénk!

A földmivelésügyi tárca költségvetése. A földmivelésügyi miniszterium jövő évi költségvetése 2,286.077 korona költségnövekedést tüntet föl. Ebből az állami erdők szükséglete 1.113.663 koronával nagyobb a kopár területek beerdősítésének nagyobb méretére szánva magánerdők és kopárosodó területek vásárlására. Viszont olyan erdőket, melyek mezőgazdasági célokra alkalmasak, Darányi földmivelésügyi miniszter eladatni óhajt. Ezzel az első lépés történik meg arra, hogy a kötött forgalmu s mezőgazdasági művelésre alkalmas alföldi birtokok parcellázás útján értékesítenek. Az ekként felszabaduló tőkének a hegyvidéki erdőbirtokokban való elhelyezése van célozva. Az állami kezdeményezés példanyújtás a nagybirtokosoknak arra, hogy az Alföldön mntatkozó földéhség kielégíthessék, az illetők minden érdeke figyelembevételével s esetleg meggátlása annak is, hogy a hegyvidéki erdőterületek és havasok külföldiek kezére ne kerüljenek.

Érdekes a költségvetésnek az államigazdaságok tétele, ahol nincs ugyan költségemelés, de a szociális kérdések megoldása iránt komolyan buzgólkodó miniszter a eselédlakások ügyét a közérkölciség és közegészségügy követelményeinek megfelelőleg gondolja s példát statuál itt is. A gazdasági szakoktatás költségei ismét 100.000 koronával emelkedtek, különös figyelmet fordítva a falu népének az okosabb gazdaságvitel megkedveltetésére folyó téli kurzusokra.

A debreceni gazd. tanintézet fejlesztésére 50.000 koronát vett föl a miniszter. Az állattenyésztés fellendítésére fordított költségek ez évben is tekintélyes részletét képezik a tárcának s örvendetes, hogy *tenyészállatokban immár feleslegünk van.* Új tétel a *székelyföldi földmivelő nép gazdasági felsegélyezésének céljaira előirányzott 108.000 korona*, mely összeg felhasználásával az erdélyi részekre is kiterjesztik az akciót, mely már néhány év óta az ország északi részén folyamatban van. Öntöző csatornák segélyezésére 300,000 korona hitelt kér a miniszter. A szőlőszet ügye 300,00 korona több költséggel szerepel. Szénkének beszerzés, pincemesteri kurzusok, szőlészeti kísérleti állomások létesülnek. Ez évben létesül a központi országos pinceszövetkezet, mely a kellő vidéki szervezettel lesz ellátva, hogy a magyar bor külföldi piacokat hódítsa. — A telepítés ügyének szolgálására a tárca 200.000 korona új kiadással bővült. 160,000 koronán középületeket, iskolákat és kisdudóvókat állítanak a a telepes községekben. 40 ezer koronás új tétel gazdasági cseléd és munkáslakások normálterveinek elkészítésére vétetett fel. Új tétel a vetőmag termelésére fölvetett 25,000 korona, 5 százalékkal emelték a len- és kendertermelés fejlesztéséről szóló tételt. A selyemtenyésztés terjesztésére 500,000 koronával többet irányoztak elő, melyek nemcsak a termelést fokozzák, de fölépítik az öt vidéki új selyemgombolyító gyárat. Végül mint örvendetes jelenséget emeljük ki a földmivelésügyi budgetből, hogy a földmivelésügyi tárca ügykörében a személyi járandóságok tétele csökkenthető volt és említésre méltó emelkedést a többi számadási ágnál sem mutat. És ez

legjobban bizonyítja Darányinak azt a komoly törekvését, a melylyel a miniszteri teendőket az adminisztráció egyszerűsítésével kapcsolatosan csökkenteni törekszik s a mi lehetővé tette, hogy a földmivelésügyi tárca lényeges emelkedése ellenére a személyzetet alig szaporították. De ugyan ezen céltudatos lépés nagyban hozzájárult ahhoz is, hogy az állami tisztviselők valóban tarthatatlan anyagi helyzetének javítására a kezdeményező lépést az 1902. évi előirányzat szerint megtehették.

— Az „E. G. E.“ idej első mezőgazd. háziipari tanfolyama Ördögkelesztúron lesz és a mai napon fog megnyitani. A tanfolyamon negyven falusi legény fog a fűzkosár gyümölcs, szőlőpakoló, házi gazdasági kosarak, méhkas, szekérkas stb.) fonásbói képesítést nyerni.

— **Háziipari és gazdasági tanfolyamok.** A földmivelésügyi miniszter rendelkezése folytán Kolozsvármegye Kolozs-Borsá s Nagy-Almás községében háziipari tanfolyamokat rendez a kolozsvári gazdasági szaktanár. Mindkét helyen a zöld s fehér fűzvesző-fonást tanítják meg 20—20 fiatalabb földművelőnek, előbbi helyen a cirokseprő s kefefélék készítésében is szerezhettek gyakorlatot. Ajánlatos, hogy e két tanfolyam sikerrel járjon, legalább is úgy, mint a tavalytéli választói tanfolyam, a mely községnek kosárfonó gazdáit a szeptemberi apahidai gazdasági kiállításon három díjat nyertek s ma már eladásra dolgoznak.

— **A Mezőgazdasági Múzeum építése.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a munkálatanokra való tekintettel elrendelte, hogy a Mezőgazdasági Múzeum céljaira szolgáló történelmi csoport gótikus részének építése, melynek költsége körülbelül egy millió korona és a mely a munkaprogram szerint csak 1903-ban lett volna megkezdendő, már 1902-ben fölépíttessék. Az építés kiírása a miniszter intézkedése folytán már megtörtént.

— **Az OMGE. kivándorlási bizottsága** f. hó 10. *Bujanovics* Sándor elnöklésével ülést tartott, melyen első sorban *Buday* Barna előadó referált annak a mozgalomnak mai stádiumáról, melyet az O. M. G. E. a kivándorlás megszüntetése érdekében indított. Javasolja, hogy az összegyűjtött anyag különböző vidéki gyűléseken föloldozva terjesztessék a jövő évi Pozsonyban tartandó országos gazdaságkongresszus elé, mely a megfelelő határozatok hozatalára lesz hivatva. A bizottság *Buday* Barna előadó és *Györffy* Gyula fölszólalásaitán elhatározta, hogy Erdélyben a kivándorlás ügyében kongresszust tart és azon való közreműködésre föjhivja a Kárpátgyűlést is. Az országrészenként tartandó kongresszusokra nézve a bizottság elhatározta, hogy a nagygyűlésnek javasolni fogja, hogy a helyen: Erdélyben, Dunántul (Szlavónia határán), Felvidéken és a Délvidéken rendezzen a kivándorlási ügyekkel foglalkozó kongresszusokat, *Buday* Barna javasolja azután, hogy a nagygyűlés kérje föl a kormányt a kivándorlási törvényjavaslat sürgős benyújtására, melynek alapelvei lennének: 1., hogy katonaköteles, valamint 2. olyan, kinek az Unió kötelezte kellő tőkéje nincs, nem bocsátható el, 3. kivándorlási tanács szerveztessék, melynek feladata lenne az irányítás, A bizottság a javaslatot elfogadta. Végül *Balás* Árpád proponálja, hogy a gazdasági egyesületek szőlőtermelésének felkivándorlási bizottságoknak kebelükben való létesítésére, elsőben fölhivja a bizottság figyelmét a Boszniába irányítandó kivándorlás eszméjére. Javaslatát a bizottság elfogadta.

— **Szeszfőzői tanfolyam gazdatisztek és szeszgyártulajdonosok részére.** A kassai m. kir. gazdasági tanintézetben 1902. évi jan. hó 5-től 20-ig szeszfőzői tanfolyam tartatik gazdatisztek és szeszgyártulajdonosok részére. Ezen tanfolyam célja megismertetni a résztvevőkkel a szeszgyártás elméletét és gyakor-

latát, a szeszgyártás terén felmerült újabb vívmányokat, az ellenőrző vizsgálatok végrehajtását és a moslék értékesítését. A tanfolyamon részt vehet minden gazdatiszt és szeszgyártulajdonos, a ki legkésőbb folyó évi dec. hó 25 ig a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságánál ebbeli szándékát levélben jelenti. A tanfolyam csakis az esetben fog megtartatni, ha legalább is tíz résztvevő jelentkezik. A jelentkezők a tanfolyam megtartása, vagy meg nem tartásáról a jelentkezési határidő leteltével azonnal értesítetnek. Tandíj 40 korona, laboratoriumi díj 10 korona.

— **A gyümölcsstermelés föllendítése.** A Szolnok-Doboka vármegyei Gazdasági Egyesület pályadíjakat tűzött ki a megyebeli kiscsádk jutalmazására, a kik a gyümölcsstermelésben kitűnnek. A pályázat eredményeül tizen-négy kiscsádkat dicsérő oklevélben részesítettek. A gyümölcsstermelés fellendítése érdekében *Darányi* földmivelésügyi miniszter a megyebeli faiskoláknak az állami gyümölcsfakertekben termelt csemetékből megfelelő mennyiséget engedélyezett.

— **Magyar műlapok.** A „Könyves Kálmán“ magyar műkiadó társaság illusztrált katalógusban adta ki azoknak a képeknek és domborműveknek a jegyzékét a melyeknek reprodukciói a vállalat révén szerezhethők meg. A képek között csak néhány van idegen, a többi mind magyar művész munkája. A füzet már azért is érdekes, mert magyar kiadó magyar nyelven ilyet még nem adott ki. Ez az első s tartalmassága, gyönyörű művészies kiállításával arról tanuskodik, hogy a társaság sikeresen versenyez a külföldi műkiadó vállalkozásokkal. Az illusztrált katalógus a vállalat (Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17.) kívánatra műbarátoknak szívesen megküldi díjtalanul.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOSZVARTT

Deák Ferencz-utca (ezelőtt: Belközép-u.) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olcsó jelzalog és váltókölcsonöket nyujt és **BETÉTRE 5¹/₂ SZÁZALÉK KAMATOT AD.**

(412.)

Magyar Jelzalog-Hielbank

Képviselősege Kolozsvartt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 30 millió korona.

4⁰/₁₀₀-os és 4¹/₂⁰/₁₀₀-os

Zaloglevélkölcsonöket

nyujt és pedig 4⁰/₁₀₀-os kölcson ö földbirtokra: 50

évi törlesztéssel 5 százaléknál, nagyobb városokban fekvő házakra 40 évi törlesztéssel 5-40 százaléknál évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítolási árfolyam mellett 4¹/₂⁰/₁₀₀-os zaloglevélkölcsonöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-40 százaléknál és nagyobb városokban fekvő házakra 42¹/₂ évi törlesztéssel 5-65⁰/₁₀₀ évi részletfizetés mellett.

A jelzalogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcson összegére nézve

az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfai adnak véleményyt. (1.)

A bank képviselősegenél kaphatók 4⁰/₁₀₀ és 4¹/₂⁰/₁₀₀-os zaloglevelek, 3⁰/₁₀₀-os és 4⁰/₁₀₀-os nyereménykötvények

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Equ. A felvetett eszmével mi már ezelőtt is foglalkoztunk. Levele azonban újabb buzdításul szolgál. Ha isten segít, meg fog valósulni. — Sz. T. K. Van már érdeklődés ugye? Kérjük a kiküldött levelet és a véleményyt. —

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társzerkesztő:

JAKAB LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig): a Kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Deák Ferencz-ut.: 13. sz. emelet.

Előre fizetendő

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz levélbélyeg mellékeltek.

KIS HIRDETÉSEK.

Ezen rovatban minden 20 □ cm., vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér vagy minden □ cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Tümpéldány csak egy küldetik!

Alkalmazást keresők:

Állást keres

Egy 40 éves, érettséget tett, gazdasági tanintézetet végzett **gazdász**, jelenleg is állásban van, óhajt egy kiterjedt gazdaságban, lehetőleg az erdélyi részeken, alkalmazást nyerni — Bővebb felvilágosítás nyerhető Sándor György városi adóhivatalnoktól Kolozsvárt, Petőfi-utca 26. szám. (773.)

32 éves nőtlen **műkertész** 12 évi praksissal, ki ez ideig is Erdélyben volt alkalmazva, nagyobb uradalmakban — fűrdőben januárra vagy februárra állást keres. Czim a kiadóhivatalba B. j. a. (771.)

Földmivesiskolát végzett, a gazdaságban gyakorlott, katonakötelezettségének eleget tett, továbbá tejjgazdasági szakiskolát most végző egyén megfelelő állást keres bármikor belépésre. Farkas Kálmán, Ó-Gyalla (Kömárommegye.) (766.)

Erdészeti, vagy ispáni állást keres egy az erdőkezelés szolgálatában felhőtt, jó erdőőri szakvizsga bizonyítvánnyal bíró egyén, kinek megbízhatóságáról s eddigi szolgálatairól is jó minősítései vannak. Gyakorlati ismerettel bíró az erdőkezelés és erdőnevelés, vadászat, halászat, valamint a mezőgazdaság minden külső teendőiben, ugyisint járta az irodai ügyvitelben is. Uradalmak, vagy magán birtokosoknál szerény feltételek mellett bűségesen és szorgalmasan töltene be ismereteinek megfelelő állást. Jelenleg 46 éves, családos Megkeresések Bocskay Antal Gyalu, Kolozsmegye czim alatt küldendők. (760.)

Egy okleveles nőtlen **gépész**, 1902. január 1-i belépésre éves állást keres, ki a gőzcséplő, és bármilyen gazdasági gép, ugyisint a Stabil kezelését és azok javítását érti. Értekezhetni: Balog Árpáddal Deésen, Polgári iskola épületbe. (754.)

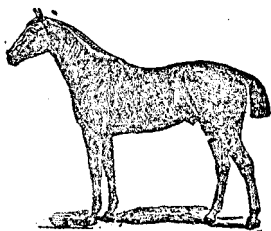
A sárvári m. kir. tejjgazdasági szakiskola jelenlegi tanfolyamának tanulói a jövő évi január hó 1-re állást keresnek.

Köztük 22 egyén előzőleg földmivesiskolát végzett, a kik többkevesebb gyakorlati jártassággal is rendelkeznek, 1 egyén 6 évi gazdatiszti gyakorlattal bír, 5 egyén pedig csak írni, olvasni tudó, de értelmes paraszt ember.

Megkeresések a szakiskola igazgatóságához intézendők. (765.)

Ispáni, segédtiszi, vagy ennek megfelelő állást keres újévre, 6 évi gyakorlattal bíró, szerény igényű, strapához szokott, 30 éves, keresztény egyén, ki ugy a mezőgazdaságban, valamint állattenyésztésben, de különösen tehenészetben, a tejfeldolgozásában és értékesítésében kellő jártassággal bír, beszél románul is, jelenleg a sárvári tejjgazdasági szakiskola hallgatója, czime é lap kiadóhivatalában. (753.)

Különfélék.

Eladó egy pár világos pej, 5 éves herélt, 166 cm. magas jólalott, hibanéküti és szép magatartású

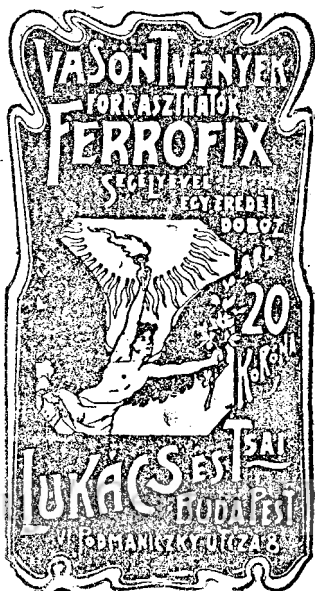
HINTÓS LÓ.

Áruk 550 frt; értekezhetni a Bátor Bálint József ur nagy-ernyei gazdasági intézőségénél, posta Sáromberke, M-Tordamegye. (759.)

Uradalomból

eredő használt gőzcséplő készleteket készpénzzel veszek, vagy cserébe elsőrendű új gyártmányt kedvező befizetés mellett ajánlok.

Timár Ede, Budapest
VI., Csengeri-utca
62. B. (733.)

(543.)

Hantz Sándor

könyvkötő.

Ezelőtt **Hantz György** társa, **Kolozsvárt, Jókai-utca 2. szám.**

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó árért készítik. Fizetések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek. (555.)

A czimre kérem vigyázni

Telivér Poland-china

3-4, 5-6 hónapos kan és nőstény malaczkok eladók. Tudakozódások: Ordódy Maitáth Gizella, Budapest, IV., Múzeum-körút 7. (748.)

Simonffi István mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje Kolozsvárt, Kultortad-utca 48. sz. Telefon 85. sz. — Kivánatra árjegyzék és költség-számítás bérmentve küldetik. (464.)

Pénzkereset czimen egy olyan könyv jelent meg, melynek alapján bárki azonnal foglalkozáshoz és pénzkeresethez juthat. Ára 2 korona. Szegényeknek félárért küldi Stettner Károlyné, Sopronból. (769. II.)

Fagyas kezeket pár nap alatt meggyógyít egy kiprobált háziszser. Receptjét megküldi 5 drb. tízfilléres levél-jegyért Stettner Károlyné Sopronból. (769. I.)

Gépészek! Most jelent meg a vizsgára előkészítő kézi könyv: Kazánfűtő 30 kr. Locomobil és cséplőről 75 kr. Két előbbi és az összes stabilgépekről 1 frt 35 kr. Esztergályosok cézi könyve csavarmenet számításal 1 frt Morva Rezsónél Győr m. Medve. (768.)

Birtokeladás.

Nográdvármegyében **1020 hold** élő és holt **instruktussal** 130.000 forintért **kastélyal** tehermentesen Bővebbet: Kuchta Dániel, Tiszolcz. (767.)

Kitünő (774.)

harcis kanárikat

(valódi trute törzs) nappal és este lámpánál pompás énekeket küldök utánvéttel bárhova 12 napi próbaidővel. Nemtetszőt kicserélek vagy visszadom a pénzt. Kitünő tenyészkepes nőstények **2-40, 3 és 4 korona**. Tenyészkepes him **11 kor**. Budapestben november hónap tartott **kiállításon kiűntetve** Megrendelőnek **Utasítás** ingyen.

Óváry József

a budapesti kanári tenyésztők egyesületének elnöke.
Bpest, VIII., József-u. 5. sz. Árjegyzék ingyen s bérmentve.

Eladó

2 drb.
Poland Kina
tenyészkecske.

Czim G. G. alatt
a kiadóban.
(1001.)

SIMMENTHALI üszők

megvételre kerestettek (12-15 drb.)
Levélbeli ajánlatok a kiadóhivatalhoz kéretnek.
(1005.)

Láng és Lovass

gépolaaj és gépszir-gyára

BUDAPEST, V. Váci-ut 140.

(602.)

Ajánlja legjobb minőségű
gépolaaj,
hengerolaaj,
gépszir gyártmányait.

Megrendelések közvetlenül az „Erdélyi Gazdasági Egylet” védnöksége alatti állandó gazdasági gépkiállítás igazgatóságához Kolozsvárt, intézendők.

Eladó Méz!

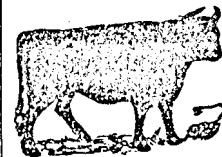
A legfinomabb aromás **erdei színméz**
6/10 kilogrammos üvegekben à 1 koronára, kapható az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalánál: **Kolozsvárt, Deák Ferencz- (Bel-Közép-) utca 11. szám** (I. em.) alatt. (686.)

Vidéki megrendelések 5 üveggel vagy azon felül utánvéttel!

Tenyészállat árverés.

Nagyméltóságú Gróf Hunyady Imre ur úrményi uradalmában 1902. január hó 20-nd.e. 10 órakor kezdődő árverésen
50 drb.

Berni tenyészbika,
30 drb. számfeletti
tehen és üsző,

30 drb. Elektoral Negretti tenyész-
kos fog eladatni.

Az árverés Tornóczon (vasutállomás) lesz megtartva, ahol is az érdeklődők részére fogatok állanak rendelkezésre.

(770.)

Tisztartóság.

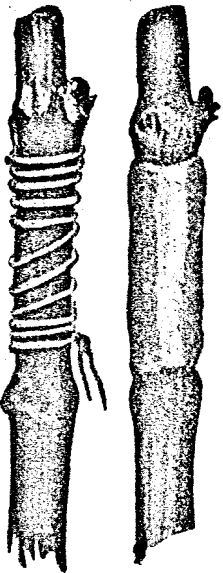
Kászonyi János

szőlőbirtokos KUVIN, u. p. GYOROK (Aradvármegye)

szőlőtelepéről ajánl eladásra 150 ezer darab I. oszt., fajtiszta, tökéletesen forradt fás szőlőjtványt az alább jegyzett fajokból:

- I. *Mustos fehér, Királyszőlő, Furmint, Rajnai és Olasz-Riesling, Erdei, Kövidinka* stb. 1000 drb. ára 240 korona.
- II. *Opportó, Burgundi, Kádárka* stb. 1000 drb. ára 240 korona.
- III. *A legkitünőbb csemege fajtákból* számos fajta, 1000 drb. ára 260 korona.

Bővebb felvilágosítással szíveségből az ojtványokat illetőleg, szolgál az *Alsó-fehérvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala: Nagy-Enyeden.* (764.)

Cimbalom

(637.)

Pedálos. Barna vagy feketében, kitünő erős, csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. Bolti ár 150 frt, nálam 75 frtért kapható a készítési telepen:

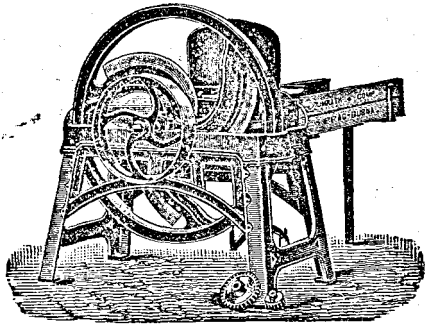
BUDAPEST, Nefelejts-utca 43. sz.

Jegesi Géza,

műokleveles cimbalom-készítő.

➔ *Arjegyzéket bérmentve küldök.* ➔

Baleset

kizárva!

Szecs kavágók szabad, önműködő kiemelővel.

Répavágók, darálómalmok,

!! Gőzfűlesztő-készülékek !!!

legujabb és legkényelmesebb szerkezetben

Umráth és Társa

mezőgazdasági gépgyárosoknál

Budapest, V., Váci-körút 60.

➔ Gőzcéplőkészletek 10 lóerőig, ● ● ● ●
● ● ● ● Ipari mozgonyok 100 lóerőig. ➔

(544. I.)

Ganz és Társa

vasöntő és gépgyár
részvénytársaság

LEOBERSDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet Budapest, Ferencziek tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat-, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

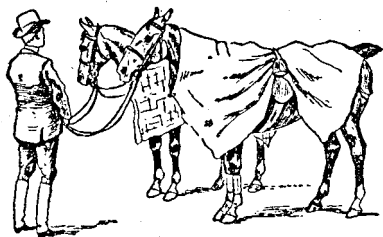
(763.)

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 nagy díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve.

PÖSTYÉNI FLUID-GYÁR

Állatgyógyászati

készítményei:

Pöstyéni Thermal lófluid ára: egy üveg 2 kor. 80 fillér. 5 liter 25 kor. 10 liter 50 kor.

Pöstyéni Bliszter (folyékony) ára: egy üveg 4 kor.

Pöstyéni maró Bliszter ára: egy tégely 4 kor. (égetés szükségtelen, a betegség ismétlődése kizárva).

Pöstyéni Embrocation ára: egy üveg 4 kor.

Pöstyéni maláta pogácsa (lepény) különlegesség, lovak és szarvasmarha hurutos megbetegedéseinél, ára 3 kor.

Pöstyéni sebkenőcs, csövenként 2 kor.

Unicum legyek és egyéb rovarok ellen. Alkalmazandó lovak és szarvasmarhánál, 1 liter ára 2 kor.

Amerikai állat táppor lovak, szarvasmarha, juhok és sertések számára 1/2 kiló 80 fillér, 1/1 kiló 1 kor. 40 fillér, 5 kiló 5 kor. (50—100 kilóig külön ár).

Pöstyéni sertéspar (Boróka-liszt) emésztést szabályozó és vértisztító készítmény: 1/2 kiló 80 fillér, 1/1 kiló 1 kor. 40 fillér, 5 kiló 5 kor. (80—100 kilóig külön árak).

Ragadós száj- és körömfájás elleni angol por 1/2 kiló 2 kor., 1/1 kiló 4 korona.

Megrendelhetők: 5% engedménnyel egyleti tagoknak az Állandó gépkiallításán Kolozsvárt, minden gyógyszerárban és nagyobb drogueriákban, valamint:

Fluid-gyár Pöstyénfürdő.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

(716.)